

részéről az ily felszólalásokat mindenkor szívesen vettem volna, mert legalább lett volna alkalmunk az ügynek több oldalról történő megbeszélésére.

Ha hírlapokban nem is feszegettük nagyon gyakran ezt az ügyet, az bizonyos, hogy magánbeszélgetések, közben összejöveteleknél és más alkalommal szövegbeszéd tárját nem egyszer képezték; és egyszer-másor számosan kifejtették a maguk véleményét a reáliskolák, különösen pedig a mi reáliskolánkat illetően. Természetes, hogy ily beszélgetések alkalmával néha-néha nagyon eltérő véleményeket is lehetett hallani.

En a fővárosi nagy napi lapok olvasgatásával az országosan nyilvánuló közvéleményt és a tereken irányadó férfiak nyilatkozatait is mindenkor figyelemmel kísérem; de hogy hivatalos tisztnek teljes mértékben megfeleljek, az ügyek menetét és az általános hangulatot városunk irányadó férfainak, sőt tölem telhetőleg polgárságunk véleményét is eber figyelemmel szerettem kísérni. S talán dicséretes nélkül mondhatom is, hogy e részben van némi tájékozódásom.

Nem titkolom, sőt egész nyíltan ki merem mondani, hogy vannak még e városban nemelők, kik a reáliskola ügyének nem egészen őszinte barátai, s a kik e városnak és e város polgárainak érdekei helyett, a maguk elfoglaltság és pénz érdekei helyett, a maguk véleményét tolják előtérbe, s ennek igyekeznék diadalt biztosítani.

Sok igen sok ilyen véleményt hallottam már én. A mikor egyik vagy másik ilyen téves fel fogásnak vagy véleménynek halló tanúja voltam, mindenkor elő szóval megadtam reá a kellő felvilágosítást, vagy ellenmondó választ. Ha hivatalos elfoglaltságom megengedné, szerettem volna az ekkézt tudomásomra jutott téves vélekedésre időnként írásban, a helyi lapokban is, felvilágosítást adni. Azonban ezt egy részről időm sem mindenkor engedte, más részről meg tudom, hogy az olvasó közönség sem igen szereti, ha nagyon gyakran fárasztják efféle iskolás hangu czikknek olvasásával.

Most azonban meg nem állhatom, hogy a többiekhez hasonló tévedés eloszlátása érdekében fel ne szóljak.

Tudomásomra jutott, hogy némelők a reáliskola kiegészítésének ügyét most is még hálógatni szeretnek, s erre okul azt hozzák fel, hogy a miniszteriumnak a középiskolákkal szemben követett politikája, eljárása még most is ide-oda ingadoz, hogy a miniszterium talán maga sem tudja még, mit fog tenni a gymnasiumokkal és reáliskolákkal.

En ugy látom, hogy azok, kik így gondolkodnak, nem kísérték egész figyelemmel ezen ügy országos fejlődését, s azt hiszik, hogy az országos közvélemény még most is ugyanaz, a mi volt 1878. és 1879-ben, mikor több fővárosi lap rendszeres hírlapi harcot folytatott a reáliskolák ellen, s ezen harcz hatása alatt a kormány sem vallott még oly határozott színt, mint ma teszi.

Az ily véleményben levők elfeledik, hogy az 1883. évi XXX törv. czikk, egész határozottan biztosította a reáliskolák fenmaradhatóságát, s hogy ama törvény életbe léptetése óta maga a közzoktatási kormány is mindent megtesz, hogy a reáliskolák számát minél inkább szaporítsa, s magukat ezen iskolákat minél népebbekké tehesse.

Hogy a közzoktatási miniszter a reáliskolákat nemcsak megszüntetni nem akarja, hanem ellenkezőleg azon igyekszik, hogy azokat minél nagyobb virágzásra juttassa, legvilágosabban bizonyíthatjuk azon kimondott szavaival, melyeket az országgyűléshez 1887. évi decemberben benyújtott jelentésében mond ez iskolákra vonatkozólag.

Hogy állításaink hiteltelenségéhez a legkisebb gyanu se férhessen, szóról-szóra idézzük a miniszteri jelentés szövegét, mely következőleg szól:

"A reáliskolák jelenlegi tanterve úgy alakított meg, hogy a felsőbb osztályok alapvetésének kára nélkül az alsó osztályok is nyújtanak képzettségi egészet, tehát a leendő

kézművesek és kis kereskedők igen jól vehetik hasznát, mindenestre jobban, mint az algymsiumnak; a tehetséges tanuló pedig feljebb mehet a műegyetemre, bányászati-erdészeti-, gazdasági akadémiákra, katonai iskolákba, vagy egyenesen tómerdek más pályára, például: vasutakhoz, távírdákhoz, postákhoz stb. Az új tantervvel figyelem volt arra is, hogy a tehetségesebb tanulóknak az átmenet a gymnasialis osztályokba megkönnyíttessék, s a középiskolai törvény gondoskodott róla, hogy a latin nyelv pótlásával az egyetem jogi, orvosi és természetudományi facultásai is nyitva álljanak a reáliskolát végzett tanulóknak előtt."

"Azután pedig — így folytatja a miniszter az országgyűlés elé terjesztett évi jelentését — hogy az arra való reáliskolai tanuló az egyetem jogi, orvosi és természetudományi facultásaira való átélphetés céljából a latin nyelv pótlását könnyebben eszközölhesse, elrendeltem a latin nyelvnek rendkívüli tanítását a reáliskolákban. — Az óra szám ugyan jóval kisebb, mint a gymnasiumokban, de... minthogy a reáliskolai tanulóknak már három nyelvet, t. i. a magyarnak, németnek és francziának tanulása után jutnak a latin nyelvhez... hiszem, hogy a latin nyelv pótlását az erre vállalkozó jó reáliskolai tanulóknak biztosan lehetővé tettem." (Miniszter. jelentés, 104. és 105. lap)

Nem akarom tovább folytatni a miniszternek a reáliskolákra vonatkozó többi nyilatkozatait, melyek szintén ilyféle tartalmuak, s világosan bizonyítják, hogy a kormány a reáliskolák iránt épen oly jó indulattal viseltetik, mint a gymnasiumok iránt. — Ezen néhány sor idézet is elég annak kimutatására, hogy a kormány a reáliskolák emelése és benépesítése érdekében mindent meg tesz.

Idé czélok azon legújabb rendelete is, mely szerint a latin nyelv tanulását illetően most még nagyobb engedelményt tesz, mint a múlt évben, nevezetesen megengedi, hogy azt még olyanok is tanulhassák, kik egy vagy két tantárgyból csak elégséges osztályzatot kaptak. Ez által akarja elérni, hogy lassankint elenyésszék az a különbség, mi most van a gymnasiumi és reáliskolai tanulóknak közti jogosultság tekintetében.

De más részről, hogy a reáliskolákat nemcsak áta akítani vagy megszüntetni nem akarja, hanem ellenkezőleg arra törekszik, hogy azok minél inkább fejlődjenek és szaporodjanak mutatja a jelentés következő helye: "Az 1885. évi jelentésben kimutattam azt, hogy a reáliskolák száma már a maratonai gymnasiumokéhoz képest kedvezőtlen. Igaz, hogy a leendő kis iparosok és kis kereskedők érdekében rendelkezésre állanak polgári iskolák is, melyek már nagyobb száma emelkedtek, s melyek kereskedelmi és szakipari tanfolyamokkal kibővítvé még praktikusabbakká lettek, — de mindamellett is kedvezőtlen reáliskoláink és gymnasiumaink számaránya, mely még most is csak 28 a 150 hez. Még mindig elég nagy az arányos jelentékeny városok száma, melyekben sem reáliskola, sem polgári iskola nincsen, s e szerint a leendő kis iparosok és kis kereskedők nagy contingense még mindig nem találhat helyben megfelelő iskolát, pedig a nagy többségben levő szegényebb sorsú szülőknél helybeli iskolára van szükségük. Kivánatos tehát, hogy a reáliskolák száma szaporíttassék, és pedig a városok fontossága szerint fő-, vagy itt-ott al-reáliskolákkal. Ez azért is inkább kívánatos, mert a reáliskolai alsó osztályok tantervének kikerekítésével és a latin nyelv rendkívüli tanításának behozatalával a reáliskolák népszerűsége emelkedett; s mert korlátozott anyagi viszonyaink mellett, melyek meg nem adnak módot a reálisitikus irány sokféleleg szerint többféle iskola állítására, fontos az oly iskola mely felsőbb iskolára is nevel, de a mellett elérhető vele az a czél is, hogy az ipar és kereskedelem fele forduljon a jövő nemzedék azon része, mely az eleminei nagyobb képzettséget igényel, de a gymnasiumba nem való s ott nem is találná meg a neki szükséges képzést. Remélhető e szerint, hogy

most már sok város hajlandó lesz e tekintetben anyagi áldozatokra, s nem kell majd az állam erejét nagyobb mértékben igénybe venni." (Miniszteri jelentés 107. lap)

Szóról-szóra idézem a közzoktatási miniszternek legújabb (1887. december hónapban) az országgyűlés elé terjesztett jelentéséből e sorokat, mert ezek tökéletesen és világosan bizonyítják, hogy nemcsak megszüntetni, vagy átalakítani, sőt épen ellenkezőleg még tetemesen szaporítani óhajta a reáliskolákat. Szóról-szóra idézem még azért is, mert nagyon világosan meg mondja azt is, hogy ezen intézkedéseket nemcsak jók, czélzárúknak, hanem egyenesen szükségesséknak tartja főképen a kereskedő és az iparos osztály érdekében. Szóról-szóra idézem, mert a kétkedők még talán el sem hinnék, ha én vagy más hasonló magamforma ember mondaná azt, hogy nem a gymnasiumban, hanem a reáliskolában tanulhatja meg az iparos és kereskedő mindazt, amire neki szüksége van. Így, az iskolák ügyében leghivatottabb embernek, magának a közzoktatási miniszternek az országzsine, a képviselő ház előtt tett nyilatkozatára, talán megis csak jobban el fogják hinni; jobban mint nekem, vagy más hasonló alárendelt állású szegény tanár fele embernek.

Egyebiránt nemcsak a miniszterium és hozzátartozói gondolkodnak és éreznek így, hanem nagyszámmal az országgyűlési képviselők közül is, hogy többet ne említsék, péld. többek közt a jeles természettudós, Herman Ottó is; így gondolkozik és így érez a magyar hírlapi sajtó számba vehető része majdnem kivétel nélkül, még pedig kormányparti és ellenzéki egyiránt. — Ezt mindenki tudhatja és tudja az országban, a ki a hírlapok tanügyi rovatát figyelemre méltítja.

A középiskolai oktatás ügyében előállott ezen nevezetes fordulatot mindenütt ösmerik már az egész országban, csak itt nálunk Debreczenben nem akarják ösmereni némelők, kik — úgy látszik — készakarva azon munkálnak, hogy városunk ne csak vezérszerepet ne vegyen már az oktatásban tekintetében, hanem hogy iskoláit tekintve még oly városok mellett is hátra maradjon, melyek a mai középiskoláknak még nevé is alig ösmernek akkor, mikor Debreczenben már százados hírű iskola működött.

Szűgyen lenne Debreczenre, ha ily gondolkodású emberek megint el tudnák odáig ezen nevezetes kérdés eldöntését, melynek már eddig is annyit kárát vallotta e város polgársága, mely Lőcsére, Nagy-Varadra vagy Kaszára kénytelen küldeni gyermekét, ha ügyvédet vagy papot nem akar belőle nevelni.

Idéje már, hogy vegre felszabadítsuk magunkat az előteletől és ily téves vélekedéstől. Nem a ferde okoskodás és szűkmérség, hanem okos előre látás által tehetjük nagygyá városunkat. Igyekezzünk tehát azazt tenni. És áldani fog érte az utókor.

Fazekas Sándor.

HELYI HIREK.

* Mit hoz a nyár? Most, a mikor már eltakarodott a hó s a nap már-már leveteti a tavaszi kabátot, megengedhető, sőt megbocsátható dolog, ha egy kicsit visszaemlékezünk az elmúlt kemény télre. Az ideit tel tudvaleg sok dolgot adott a kalyháknak, kandalóknak, teli kabátoknak, s azok, a kik szeretik a „hosszu teli esteket”, valóban nem panaszkodhattak. A kandaló pattogó tüze nélkül elveszti egész kedvességét a fehér tél. Sok kárt tett; megsülytette ember, állat, csak a farkasok örültek; hirtre tettek szert és az újságokban sokat beszéltek rólok. E telen, kivételké, csak ritkán változtak az kacacsákká. Hosszu télre szép nyár következik, tartják sokan és a tapasztalat bizonyítja, hogy igazuk van. És most védjük meg az ideit kemény telet az ősei példájával. 1840-ben is igen rosszul viselte magát a tél, sok volt a hó, nagy a hideg. Utána azonban következett oly bő esztendő, hogy az akkori öreg emberek napigapál sem igen emlékeztek hozzáfog hatóra. Nem így volt 1845-ben. A roppant

hideg egyszerre következett be. A leglángyosabb novemberre a leglángyosabb december köszöntött be. Januárban a hőmérő ritkán állott 20 fok alatt. A tavasz enyhe volt, a nyár rekkenő, a termés mindenben a legjobbnak. Csak a borok tisztelői lehettek elégedettek ezzel az esztendővel, mert a pinczék csak igen mérsékelttel teltek meg. A mostani télnek mindenben mása volt az 1847-ki. Csak 1846. december közepén esett a hőmérő a nulla alá, a karácsony feher volt a reáliskolák. Szóról-szóra idézem még azért is, mert nagyon világosan meg mondja azt is, hogy ezen intézkedéseket nemcsak jók, czélzárúknak, hanem egyenesen szükségesséknak tartja főképen a kereskedő és az iparos osztály érdekében. Szóról-szóra idézem, mert a kétkedők még talán el sem hinnék, ha én vagy más hasonló magamforma ember mondaná azt, hogy nem a gymnasiumban, hanem a reáliskolában tanulhatja meg az iparos és kereskedő mindazt, amire neki szüksége van. Így, az iskolák ügyében leghivatottabb embernek, magának a közzoktatási miniszternek az országzsine, a képviselő ház előtt tett nyilatkozatára, talán megis csak jobban el fogják hinni; jobban mint nekem, vagy más hasonló alárendelt állású szegény tanár fele embernek.

* A reáliskola ügyében a városi jogügyi bizottság tegnap d. u. ülést tartott. A jogügyi bizottság azt véleményezi, hogy ha a reáliskola 8 osztályúvá kiegészítették, adjon a város a reáliskola részére ingyen telket, az épület létesítésére 130,000 forintot és évi 6000 frt szubvencziót. Az épület és telek azonban a város nevére legyen telekkönyvezve, s az állam tartozik fenntartani az ipar-iskolát. Ha pedig ezt nem tenné úgy a telek és az épület a város tulajdonába megy vissza, s ez esetben a város a 6000 frt szubvencziót is megszünteti. Fazekas Sándor reáliskolai igazgató urnak a reáliskoláról szóló mai czikkét ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* Püspök-látogatás. Schlauch Lőrincz nagy várad püspök május hó 26-án, a d. u. vonattal Debreczenbe érkezik, s másnap bér-melást tart. A püspököt hívei nagy ünnepléssel fogadják.

* Színház. Az idény hanyatlóban van s a publikum gyéren látogatta a színházat. Pedig kár, mert új tagok új szereposztások és Valentin Lajos, e rendkívül buzgó és lelkeskedő igazgató által, nagy áldozatok árán megszerzett udjomságok tartják a színház műsora. A közönség oka az, hogy a szezon már kissé hosszúra nyúlt és nincsenek oly vendégszereplések, a melyekhez a közönség ilyenkor szokva volt s a melyek az érdeklődést máskor a szezon vége felé is ébren tartották. Eroll persze a direktor nem tehet, mert a híres primadonnák egyikét visszatartoztatja a népszínház műsora, a másikat betegség, a harmadikat (vagy esetleg mind a hármat) némi sértődés oly összehasonlítások miatt, a melyek egyszerre keltenek bosszúságot és nevetést. A rendes színházi eszközökkel pedig már azért sem lehet hatni, mert a publikum rákapott a „Suhancz” és „Nebántsvirág”-fele izgaó szerekr. Mindamellett a közönségnek mégis csak méltányolnia kellene a színház helyzetét s a direktor érdemeit és a két heti műpartolás áldozatait egy kis ráadásul nem kellene ajánlani. — Tegnap — kicsiny, de válogatott közönség előtt — folyt le László ennak, drámai társulatunk legkiválóbb nő-tagjának u. n. jutalomjátéka, ki Tóth Kálmán „Sók az alkotmányban” cz. darabjában, teljes sikerrel kivált az I. felvonás sugó-jelenetében s a II. felvonásban, a hol a fenhéjazóva lett képviselőt mutatta be, játszotta Krisztina szerepét s alakítását mindvégig kitüntetőleg fogadták. Mándoki, Kaczer Nina, Molnar, Püspöki, Ronaszekyné, Pápayné mind megfelelt feladatának. Vedressen, a mily kiváló erő egyéb szerepekben, ugy látuk tegnap, hogy Szlamkaményi az ő szerepéhez nem tartozik. — A társulat bonvivantja, Péchy Kálmán, a ki Szlamkaményiben bizonyára jó lenne, a Szelei kis szerepét egészen salon-szerűen játszotta. Róna s a székly Barbcót kevés hatással játszotta. Azért, mert a „Polgártárs”-ban már mutatott be ily alakot és azért, mert játékában a kómikum erőtelte volt. Osszjáték, rendezés — transzit.

Hegyesi Gyulának, szintársulatunk fiatal komikusának, holnap lesz a jutalom-játéka, mely alkalommal (levén a színházak arra való, hogy megzafóltassanak) nem a „Havasi rémkiraly”, hanem az ügyesen írt „Eltevéit bárányka” kerül színe Hegyesi itt fejlődött a debreczeni közönség előtt s itt emelkedett annyira tehetsége és igyekezete folytán, hogy fiatalsága daczára, ma már többet nem kardalos, hanem komikus számba megy. Ez lesz a Hegyesi első jutalom-játéka, azért óhajtatjuk, hogy a közönség nagyszámu megjelenése által buzdítsa a fiatal komikust a további előhaladásra.

Pénteken gyermek-előadás lesz, mely esti 6 órakor kezdődik s a „Hófehérke” czimú látványosság kerül színe, a czim-szerében Kaczer Ninával. Szombaton a vásári közönségre való tekintetből a „Suhancz”, vasárnap pedig a „Nebántsvirág” adatik.

* Tisza Kálmán. Mit nem árult még el Tisza Kálmán? Ezt a kérdést adjuk fel a debreczeni ref. főiskola kormányparti tanárainak, a prot. irod. társulat tárgyalban tanusított magatartása után.

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

Carmella.

(Edmundo d'Amicis „La vita militare” czimú művéből)

Forrájtotta: ifj. Beko Mihály.

VIII.

Másnap, a mint felkelt, az orvoshoz ment. Az alig, hogy meglátta vörös szemeit s dult arczát, tudta, hogy vigasztalás és tanácsért jött. Leültette, s elkezdett neki beszélni.

De a hadnagy nem hallgatott reá, ugy-látszott, más gondolatokkal van elfoglalva. Egyszerre felvidult, s homlokára ütve szolt: — Ah! s ez nekem eszembe nem jutott előbb.

— Mi? kérdé az orvos. Nem felelt, elővett egy iv papirt és tolat, s midőn az írást befejezte, elolvassá: „Hadnagy ur!

Minden teketória nélkül katonásan, a hogy nálunk szokás, kezdem soraimat

A * * * szakasz másiél hó óta az én parancsnokságom alatt van; ez a szakasz, melynek 3 éve július, augusztus, és szeptember hónapokban ön volt a parancsnoka. Megis-

merkedtem itt egy Carmella nevű leánnyal. Körülbelül 18—20 éves s már két év óta örült, s mint mondják, Ön miatt örült meg. Hogy miken ment keresztül az ön elutazása óta, azt tudnia kell, valamint ismernie kell örültégének a jellemét is, mivel mint tudom, valaki mindezt megírta önnek a leány szerencsétlen állapota az első látásra a legmelyebb szánalmat keltette bennem. Megpróbáltam vizsgálni elméjét, nem kimelve időt nem fáradságot. Ugy öltözödtem, mint ön, megtanultam gitározni, zenélni, mint ön, egyszóval önnek minden szokását a magamévá tettem, a magam személyében ön voltam, de fájdalom hasztalan volt minden. El sem képzelheti, mily fájdalmas volt látnom, mint hiúsul meg minden reményem.

Van azonban még egy mód, mely az ön kezei közt van, ne tagadja meg, hallgassa meg kérésemet most; azonkívül, hogy jócsinakedet fog gyakorolni szent kötelessége is. Figyeljen meg.

Azt mondják, a legbiztosabb mód az örültek meggyógyítására, a legnagyobb hűség és részletességgel ismételni a fontos esetet, a mely betegségüket megelőzte, legyen az a valódi oka a betegségnek, vagy nem. Elhatározat Carmella előtt ismételni az ön elutazását, hátha lenne valami haszna. Kérem, ködtem többektől, de nem tudhattam meg

többet, minthogy ön éjjel utazott el, s elutazására nem emlékeznek, vagy ha igen, úgy rosszul. Kérem önt, mint a ki valami kegyelmet kér, a mit ön megtehet és nem is kerül sokba, s vissza adhatja az életét és boldogságát annak, a kinek azzal tartozik, írja meg mindazt, a mire emlékezik, nevezze meg a személyeket, mondja el, mit beszéltek mit csináltak, szóval mindent, mindent.

S mindenekefelett igyekezzék megírni a jelentékenyebb események idejét s a dolgot világosan és rendbenadni elő.

Tegye meg azt a szívességet, elismeréssel leszek érte a mig élek. Egyebet nem írok, a többit az ön lovagiaságára és szívére bízom

Kézszorító bajtárs. Addio! — No mit szól sz hozzá? — Remek gondolat — válaszolá az orvos, ki feszült figyelemmel hallgatta végig.

— Tudod-e a nevé, a regementet, tartózkodási helyét? — A polgármester tud mindent — S hiszed, hogy válaszol? — Hiszem.

(Folyt. köv.)

Mert, hogy mondtuk régen. Imé, Tisza Kálmán a saját egyházában.

Vállyi János hogy a kik nem protestans irodalmi Tisza Kálmán Hiszen Vállyi ez teli kerületben. posztó.

A 75.000 ur — 100.000 lelket megért kilökték. Szép kis csoda a divatos hírlapokkal közelebb méjéhez, ha a teljes vallási ság mellett, minthé idezett fel egy

A két Tisza ujra nagy érdem Oda dobták házukba. Ugy tönkre testáns egyházat sem mondhatja en fuisti, levén

Imé, debr — nem kell szót Leleplezte

Bizony d Tisza regime jelsz Kérdés enné Tisza-divisio peratorna

Furesz! A képviselő a kiknek az eg az érdemeik — aposztata miniszter

Ferencz Józ Tisza csup lett még ennek

* A debrec dikan szombaton meg évi közgyűlés nácsterében. A lasztmány évi jelöl bizottság jele adása. 3. A válnak: Gerssy Verstei Arnold, Jóó István, Siklós Vedródi Viktor many indítvány tárgyában. 5. Számviszsgáló vanyok. (Hozzá

* Esküvészeknél a Jakobovics Morindított esküdtskör. ügyesség közönségi jegyző miatt. Jakobov Lajos ügyvéd.

* Halmoz kereskedelmi 15-én életének hnynt. A korán jesi nagy tűzvetásban tevéket meghittóte mag A mult őszszel s beiratkozott vendeké közé, hazament Epe közt lehetett derek ifju ham

* Eljogyz debreczeni kolnadj segédtanárnajd népes eljegyezte Bato szép és műveltség * Majális. évesok és borm

Mert, hogy mit árult el — azt elmondtuk régen.

Imé, Tisza Kálmán unitárius úgy a saját egyházával, mint Ausztriával szemben.

Vállyi János indítványt tesz a mellett, hogy a kik nem protestánsok, ne legyenek a protestáns irodalmi társulat tagjai.

Tisza Kálmánnak okvetlen beszélnie kell. Hiszen Vályi ellen bukott meg a tisztántuli kertületben. Ez az emlék neki — piros posztó.

A 75.000 unitárii ust befogadták és a 100-100.000 leiket számláló debreczeni egyházmegyéért kilöktek.

Szép kis csere. Többet ér ennél Tiszának a divatos hírlapi frázisok dicserete. Pedig sokkal közelebb fekszenek a liberalizmus szeméjéhez, ha a parlamentben kardoskodnak a teljes vallási egyenlőség és szabadság mellett, minthogy egyenlenséget idézett fel egy vallásban.

A két Tisza (a gróf, meg a generális) újra nagy érdemeket szerezhettek.

Oda dobták az Eris-almáját saját egyházukba.

Ugy tönkre teszik ezt a szegény protestáns egyházat, hogy időmultával már senki sem mondhatja ennek, hogy eris, inkább azt, hogy fuisti, levén benne Tisza Kálmán az Eris.

Imé, debreczeni lelkész és tanár urak — nem kell szobrot emelni Tiszának.

Leleplezte magát előttek ünnepiesen.

Bizony divide et impera! Ez a Tisza regime jelszava.

Kérdés ennél fogva, hogy minek nagyobb Tisza-divizionáriusnak, vagy imperatornak?

Furesa!

A képviselőválasztások alatt oly férfiak a kiknek az egyházi életben bokrosak az érdemeik — meg bokrosodnak az aposztata miniszterelnök kedvéért!

Ferencz József az unitárius püspök nevére. Tisza csupa loyaltásból udvaroncává lett meg ennek is!

A debreczeni felolvasó-kör e hó 28-dikán szombaton délután 4 órakor tartja meg evi közgyűlést a főiskolai kisebbik tanácstermében. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány évi jelentése. 2. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése s a felmentvény megadása. 3. A választmány kiegészítése. Kélnep: Geressy Kálmán, dr. Popper Alajos, Vertesi Arnold, dr. Scher Benó, Tóth Béla, Joo István, Csiky Lajos, Ember István, dr. Vedródi Viktor, Rásó Gyula. 4. A választmány indítványa az alapszabályok módosítása tárgyában. 5. Jegyzőkönyvi hitelesítők. 6. Számvizsgálók választása. 7. Esetleges indítványok. (Hozzánk nem küldetett be. Szerk.)

Esküdtészeki tárgyalás. Az aradi kir. törvényszéknel április 19-én fog megtartatni Jakobovics Mór nagyváradi lakos ellen megindított esküdtészeki tárgyalás, melyet a debreczeni közönség ellen elkövetett rágalmaszások miatt. Jakobovics Mór védelmére dr. Batterszki Lajos ügyvéd.

Gyász-jelentés. A legmelyebb fájdalomtól levert szívvel tudatjuk forrón szeretettel kis leányunknak Hód y Bertának folyó hó 17-én délután 3 órakor, 6-ik éves korában, két heti betegség után törökgyilkban történt gyászos elhunytát. — Kedves halottunk pormaradványai hó 19-ik napján délután 3 órakor kis-mester garai-utcai 1363. számú haznál tartandó rövid gyászszertartás után a hatvan-utcai sírkertben fognak örök nyugalomra tetetni. — Mely gyászszertartásra rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1888. apr. 18-án. Hód y Béla és nóm Biró Berta, mint szülők, gyermekünk Béla és a nagyszülők nevében is.

Halalozás. Zapolovitz Rudolf, a debreczeni kereskedelmi akademia növendéke, f. hó 15-én életének 20-ik évében, Eperjesen elhunyt. A korán elhunyt ifju a mult évi eperjesi nagy tűzvész alkalmával, midőn az olasztában tevékeny résztvett, a vízhozással megmentette magát s azóta folyton betegeskedett. A mult ősszel már betegesen jött Debreczenbe s beiratkozott a kereskedelmi akademia növendékei közé, az orvosok tanácsára azonban hazament Eperjesre s ott, szülei karjai közt lehetne ki ifju lelkét. Áldás és béke a derek ifju haimvaira!

Eljogyzás. Ferenczy Gyula, a debreczeni kollegium volt kitűnő növendéke, majd segédtanára, jelenleg a krasósi (Szatmár) népes ev. ref. gyülekezet lelkésze, eljegyezte Batori Sándor debreczeni ügyvéd szép és művelt leányát Irén k. a. t. Majális. A debreczeni vendéglősök, kávézók és bormérők a nagyerdei vígadóban az

árvizkárosultak javára és a helybeli pincczerek zászlószentelési ünnepélye kötségeinek fedezésére, május hó 5-én, szombaton táncvigalommal egybekötött majális rendeznek. Belépti díj személyenként 1 frt. — Család-jegy 3 frt. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak. A Magyar testvérek zenekara szolgáltatja a zenét.

Posta takarékpénztár. A kir. postatakarékpénztár pénztárában őrzött értékpapírok értéke — a mint említettük — a napokban érte el a három milliót. Ez összegből több mint felmillió esik a betevők tulajdonát képező és díjmentesen letetben őrzött értékpapírokra, a mi, tekintve, hogy amaz összeg tavaly még csak 300,000 frt-ri rugott, a postatakarékpénztár szobán forgó üzletkörének jelentékeny fellendülését bizonyítja. — De az értékpapír-örvendetés emelkedését mutatja általában az a körülmény is, hogy a betevők megbízása folytán az intézet közbenjárásával vásárolt értékpapírok összeértéke eddig megközelíti a 800 000 frt-ot.

Önagsága részvéte. Történt a legutolsó megyebeli sorozások egyikén. Sok szép szálás és délceg legény iródott már a „taulich” rovataba. s még több görbe, kajla, pupos, és sánta állott odább azzal a kellemes tudattal, hogy a hazánkban nincs rá ehető szükség.

A népfelkelési kontingenst szaporították után, mikor már a sorozó bizottság szépséget érkeke valóságos torturát állított ki, végre ismét egy alak, melyen elvezett pihenhetett meg a a szem. SUGÁR volt a legény, szefekete szemekkel és kunkorodó bajuszával, a melyre kitűnően ráillett szép menyecskék és szép leányok csókja. Hetykén állott oda a legény a rajthuzliban s oly vigan állott a bizottság elé, mint aki tudja, hogy nem eshetik baja.

Hogy is ne! O X. nagyságos asszony lovásza, s ő nagysága megígerte, hogy érdekében a sorozó bizottság elnökénél közbe fog járni. Nagyon is rossz volt talán a kontingens vagy felülkeredkedett az elnökben a hazafi az udvarias férfi fölött, elég az, hogy a lovász ur egyhangulag „taulich”-nak degredáltatott. Meglepetés tükörözött a legény vonásain, keservesen megvakarva füle tövét, s önkéntelen kikuttyantotta az áruó monddást: — Hogy fogja sajnálni ő nagysága!...

A bizottság tagjai sokáig törték fejüket azon, hogy mit fog sajnálni ő nagysága...

A szépülő Nagyvárad. Nagyváradról írják: A tavasz beálltával városunkban több nagyobbbszerű építkezés kezdődött, melyeknek befejezése után a város szépségében hatalmasan fog nyerni. Az Orsolya-szűzek főutcai kolostora mellett levő telken a kaszinó számára építendő pompás emeletes bérházat. A Bartsch-fele ház, szintén a fő-utcán, a mellette levő új Széchenyi-szállónak méltó párja lesz; kupolákkal és erkélyekkel díszítve. Az Apollo-épülete is csinosabb formát nyer. — Ezeket kívül is több új ház emelkedik. Az ujonnan építendő tüzérségi fészerelei és löszerraktár is bizonyosan szép lesz, s ha a most szobán levő közraktarak ugye kedvezően dől el, az e célra építendő monumentális ház a nagypiacot is emelni fogja. Az említett építkezések több százezer forintba kerülnek és fenyesen bizonyítják, hogy a derek vidéki város napról-napra emelkedik, épül és szépül.

Adomány. A helybeli István-gőzmalom-társulat a felső-tiszavideki árvizkárosultak részére 200, a szatmáriak részére 50, a békésiek részére ugyancsak 50 frtot küldött a polgár-mesteri hivatalhoz, hova — a hazánkei gyűlés mellett — szépen érkeznek az adományok.

Piaczi árak 1888. április hó 17-én megtartott hetivásárról. 1 Mm Buza 6.60—6.50—6.40 1 „ Kétszeres 5.50—5.40—5.30 1 „ Rozs 4.70—4.60—4.50 1 Mm Arpa 4.80—4.70—4.60 1 „ Zab 4.90—4.75—4.60 1 „ Tengeri 5.80—5.70—5.60 1 „ Köles 6.50—6.25—6.00 1 Zsak Burgonya 1.60— 100 kg Szalonna 55.00 — 54.00 53.00 100 kg Haj 55.00 — 54.00 53.00

Husárak megállapítva s bejelentve 1888. évi apr. 18-tól apr. 25-ig 30 kr. Erdei Jánosnál morgó-utca 587. sz. alatt. 32 kr Kolb Jakabnál péterfia utca 687 sz. alatt, 36 kr Erdei Ferencznel csapo-utca 240. sz., barány-utca 2284. sz., varga-utca 2238. sz. a pfa-utca 970. szám a, Erdei Jánosnál Hatvan utca, 1517 sz. a. Balogh Janosnál mester-utca 1371 sz. alatt, Csapó-utca 471 sz. a. — 38 kr. Rác Györgynél Cz-gled utca 2599. sz. a., csapo-utca 10. sz. a. rózsater 10. sz. a., Rác Lajosnál liba-utca 2061 sz. a., Kolb Jakabnál rózsater 10. sz. a., mester utca 1113 sz. a., hatvan utca 1093 szám. a. 44 kr. Magyar Gábornál Piacz 1-ső szék, Czeg-éd-utca 55 sz. a. Dedó-utca 125 sz. a. valamint a három izraelita székben a piaczon. Minden többi bejelentett 17 méz-szárszékben pedig 40 kr. — Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Köszönetnyilvánítás. — A debreczeni takarékpénztár tekintetes igazgatósága 20 frtot adományozott a debreczeni joghallgatók segítő egyesületének. Fogadja a nemes tettért az egyesület halás köszönetét. Egy gazdatiszt ki már nagyobb gazdaságba is volt alkalmazva igen jó bizonyítványai vannak ohajtana ismét gazdatiszt vagy fel-

ügyelői állást elfoglalni, hol megmondja a kiadó hivatal

Robbanékony tárgyak szállítása. A magyar kir. államasutak vonalain robbanékony tárgyak szállítására eddig havonként csak egy-egy vonal volt menetszerűleg megállapítva. Ha tehát bármely elemi eset következtében a kijelölt napon a robbanékony tárgyak szállítására szolgáló vonat közlekedése elmaradt a veszélyes szállítmányokat csak egy havi késedelemmel továbbították. Az igazgatóság az ily késedelmes szállításnak elejét akaráván venni, e héten elrendelte, hogy hasonló forgalmi akadály esetén az egyes állomások, a mint lehetővé vélik, a robbanékony áruk szállítására külön pótvonatot indítsanak.

Eladó virágok. Búdy Kálmán ur virágzatában csapo-utczán a 329. szám alatti Kardos házban, piros, sárga, piros fehérrel csikozott teljes virágu gránát-fák — punica granatum — valamint a legszebb fajú Fuchsiák vannak eladók. Ajánljuk ezen igen szép virágokat a virág kedvelők figyelmébe.

Bacillus a sörben.

A külvárosi és városerdei vendéglők kerti asztalai mellett, melyeken a gégére szállt utczai por leöltetésére savanyuvizes bor, vagy jégbeütött sör kínálkozik, nem egy üdülést kereső halandó szerez magának olyan nyavalyát, a miről meg sem álmodja, hogy honnét kapta. Nem a tudatlanság, sem a véletlenség, hanem a lelketlen nyereségvágy keveri italába.

Az italmérők százele pancsolása közt a Hanzel kimérés a legundorítóbb s vélemény szerint a legegésztelenebb. Mert a Hanzel nemcsak a göngbél idegzett gyomrokat képes megfékenni, de idegen emberek nyavalyáit is könnyen átölthatja.

Szóval a Hanzel veszedelmes egy folyadék. Az előállítás nem kerül semmibe. Mikor csapra ütnek egy sörös hordót, rendszeren dézsát helyeznek a csap alá, hogy a csapról a poharakba és kriglikbe eresztés alkalmával lecesepegy nedv fölfogassék.

E gyűjtő dézsába loccsantják azután azt a maradékot is, mit egyik-másik sörívő a pohara fenekén feled. Az ilyen egybegyűlt folyadékok viseli azután a Hanzel nevet.

A Hanzel a sörmérők, nehogy kárba vesszen ismét kimérik, még pedig rendszeren friss csapolások, nehogy a közönség észre vegye; harmadrésznyi Hanzel tetejébe eresztetik friss sört; az úde hab azután ellensúlyozza a tört színt aljait.

Nagyobb sörívő helyiségekben e sörmoslek naponta 50—100 liternyit tesz ki, mi nem megvetendő mennyiség; az italmérők jókora hasznót hajt, s igyekszik is rajta tudni, mert mátol holnapra tarthatatlan. A szabad levegőn valódi méreggé poshad.

A Hanzelnel, ha néha vegyelemeznek, ki lehetne mutatni, hogy százele idegen anyag kerülhet vele az ember italába: a szivarhamutól, foszforos gyufa-fejektől kezdve a szakfestegekig.

Hány hordó Hanzel ihatott meg már életében egy-egy sörkedelő? Es ki tudja, hányan betegedettek meg már tőle?

Ha valaki valami nyavalyát kapott, eddigelé meg csak gyanya se merete venni a sört. Hol is bujhatna bele a zárt hordóba hólmi hányt-vetett bacillus?

Pedig hát az a Hanzelnel, ily módon, nagyon is könnyen belekerülhet az ember poharába.

Pár évvel ezelőtt, midőn a kolera pusztított nálunk, s még a vizre is nagy figyelemmel voltak orvosiak, a koresmai borokat pedig ellenőriztette a közegészségügyi tanács, egészen figyelmen kívül feledetek a sörmérők Hanzel-ját.

Lehet, hogy nem is ismerték, mert hiszen meg ma is hány ember tud róla? A sörmérők jól őrzött titka az egész manipuláció.

A hamisított tejet, a fukszinos bort és más, egyéb idegen elemekkel kevert folyadékok tisztatlanságát könnyebb felismerni, mint a hanzeles sört.

Könnny vele az embert rászédni. Sokan csak utólag kezdik gyamítani, hogy mifele itallal traktálták, miután a lenyelt sör a szájban kellemetlen utóíz hagyott. A jöszemű ember azonban, ha figyel az elebe állított teji pohárra, a sör színeről azonnal láthatja, hogy nem egyfajta folyadék; a felső rész fehérebb az alsónál.

E sörmoslekra a Hanzel név úgy ragadt reá, hogy régebben a szegény Weinpursok italát képezte; s a fiukat általában csak Hanzelnek szólították, még ha Péternek hívták is őket.

Ma azonban már drágább lett minden. A legutolsó csopet is értékesíteni igyekszik saját hasznára az italmérő.

Mit törődik ő a mások egészségével? Midőn a napokban nem fogadtam el egy elibem állított feliternyi sört azért, mert észrevettem, hogy hanzeles, nem kívánták ugyan, hogy megigyam, de azért megfizetlek velem, azt állítva, hogy meg van engedve hatóságilag a Hanzel kimérése s az ellen senki kifogást nem tehet.

Szabad legyen azonban az állításban kétkednem. Még ha a hatóság eltürte is eddig, de aligha pillantott bele a Hanzeles dézsákba s aligha van tisztában azok tartalmával.

Az a közönség, mely megfizeti a maga sörtét és adóját, joggal megkövetelheti ugyanattól a hatóságtól, hogy ne itasson meg vele sehol — betegséget.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytőzsze ápril 16.) Buza tavaszra 7.12—7.14— Buza őszre 7.36—7.38 frt. — Tengeri 1888 máj.—juniusra 6.25—6.27 Zab tavaszra 5.17—5.19 frton, őszre 5.41—5.43 frton. — Káposztarepce augusztus— szeptemberre 10.— frton.

Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresek. csarnok távirata, ápril. 16. Az üzlet vált. nagy urasági öreg nehéz 51.—53.50 frtig magy. uras. fiatal nehéz 55.50—56.— frtig, magy. uras. fiatal közép 54.—55.— frtig, magy. uras. fiatal könnyű 51.—53.— frtig, magy. szert. szert. nehéz 52.—54.— frtig, magy. szert. nehéz közép 52.—54.— frtig, magy. szert. nehéz 50.—52.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz — frtig, rom. bakonyi átmeneti közép — frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű — frtig, rom. átmeneti eredeti közép — frtig, szert. átmeneti nehéz 51.—52.— frtig szert. átmeneti közép 51.—52.— frt. hizó a vasutról mázsalva — frtig, hizó 1 éves élőszuliban — frtig hizó két éves élőszuliban (makkos) — frtig, öreg makkos sertés élőszuliban, 4% levonással: — frtig. Az árak hízalt sertéseknél páronként 45 kgl. 4%-os levonással métermásánként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban vám fejében megfirtittek.

Debr. Színház.

Holnap, csütörtökön, 1888. apr. 19-én Hegyessi Gyula jutalmául:

Az eltévedt bárányka.

Operette.

Table with 2 columns: Station and Time. Includes Budapest, Szatmár, Kassa, Nánás, Debreczenbe, and Budapest felől.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutasi Imre.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán) Idény május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely kesztrvíz forrással (ívő és fürdő gyógyvíz) legjobb sikerral használható: a belek bántalmánál, alhasi és általános vérbőségnél, és az elbőlekező nemesebb szervekhez való vértódlásnál, verőcszéri pangások esetében a ranyórnél, máj- és lépbaajoknál a kőszvényneél és végre női betegségnél.

Egészes főkvés, tiszta úde levegő. 60 kényelmes laksoha, jó vendéglő, többnemű szórakozás.

Pontos közlekedés a fővárossal állomásozó társasok-in, reggel 5 óráttól kezdve. Rendelő orvos dr. Bruck J. (lakik: Budapest, vígadó tér biz osit. épület.)

Tulajdonos: MATTONI HENRIK.

Eladó

70 drb hízalt ökor.

Értekezhetni: SZABÓ LAJOS FIAI

ezégnél, Debreczenben.

Ugyanott vetni való CSIRAKÉPES Ö-TENGERI

is kapható,

Tapasztalatom,
melyeket több évi működésem alatt bécsi, németi és belgiumi gyógyszerárakban
szereztem, de azon körülmény is, hogy a külföldi gyógyszerek elszaporodását ellensu-
lyozzam; arra indítottak, hogy legnagyobb gyógyszerű növénykivonatokból, orvosi utas-
ítás szerint, a már is nagy kedveltségű

kárpáti egészségi labdacsokat

készítem s árusítom, melyek eldugulás, nyálkásodás, évrágyhiány, gyomorhaja, felfúvódások, szédülés,
fejfájás, váltóház, aranyér, bőrkinté-ek, köszvény, vizi-kór és vesebajok ellen a legényesebb sikerrel
alkalmazni szoktam. — Főraktár **FRIEDRICH JÁNOS** gyógyszerész Malackán, Pozsony megye. — Egy
skatulya ára 21 kr., egy tenger 6 skatulyával 1 frt 5 kr., nem bérmentes küldeményül 5 kr. bélyeg-
díjjal több. Ha a labdacsokat árhoz 20 kr. mellékeltek és az egész öszve postautalvánnyal beküldé-
tik, akkor a megrendelt mennyiség az összes bíróalomba bárhová bérmentve küldetik.
Valódi minőségben kapható: **Debreczenben: Mihalovits István** gyógyszerészénél.

Legújabb hírlapokat!

Tekintetes ur! Legyen szives nekem 1 és fél tengeret küldeni, miután meg vagyok győződve az ön kárpáti
egészségi labdacsoinak kitűnő hatásáról.
N e c s p á l, (Tréce m.), 1887. szept. hó 30-án. *Dr. Kálmán János, segédgyógyzó.*

Tekintetes ur! Sziveskedjék nekem egy tengeret az ön kitűnő kárpáti egészségi labdacsoiból utánvét mellett
küldeni.
P r á g a, Vorstadt Königl. Weinberger Nr. 639. *Dr. Kálmán János.*

Tekintetes ur! Kérem, tessék nekem 10 skatulyát az ön kárpáti egészségi labdacsoiból küldeni, jó hatásukért
B e c s, VI., Ufergasse. *Tisztelettel Zolner Pál.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Miután én nem elhettek az ön kárpáti növényekből készült labdacsoi nélkül, kérek
belőlük négy tengeret küldeni.
B u d a p e s t, 1887. szeptember 2-án. *Maradók alázatos szolgálja tisztelettel Toth János kalapos mester.*

Tekintetes ur! Ezzel felkérem ismét — de megjelölendő, hogy az általam méltónak és kitűnő hatásúnak be-
ismert, az ön által készített 24 tiszta labdacso, amikégyva dícsérem és más felhívásomat is miután ajánlom, kivált a kik
szükségülük szerint, ezen nagybecsű labdacsokat használják s azután a mi legjobbj, jó évrágyuk is örvendenek.
Ezenfelvagy kérem postautalvánnyal 12 skatulyával egy jó barátomnak utánvétellel küldeni.
A d a (Bács m.), 1887. okt. 9-én. *Cseh György férfi szabol.*

Tekintetes Friedrich ur! Kérem, legyen szives azon kárpáti labdacsoiból legelőször az ide mellékelte ösze-
gért küldeni. Mivel én már több éve használom, nem nélkülözhetem. — Isten tarcsa soká a szenvedő emberiség számára.
B u k a r e s t, 1887. szept. 23-án. *Kontz Ferencz.*

Tekintetes Friedrich János gyógyszerész ur! Már pár éve, hogy használom, de nem csak magam, hanem mások
nak is osztom ön jóhatású labdacsoit bajuknál, s azért kérem két tengeret megküldését.
D o h n á n, 1887. március hó 6-án. *Szepeck Ede, plébános.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Folyó év május havában egy jó barátom által ajánlva bajomnál t. i. bőrbetegségom-
nál ezen kárpáti egészségi labdacso, és azokból hat dobozzal rendeltem, melynek alkalmazása után a bajom egészen el-
ment, dacára a sok mindenféle szernek, melyet eddig használtam egy sem volt sikerrel bajomnál. *Tisztelettel*
B u d a p e s t, 1887. február 6-án. *Kürti Károly*

Igen tisztelt Friedrich ur! Sziveskedjék 2 tengeret kárpáti egészségi labdacsoiból megküldeni, azoknak jó ha-
tásáról meg vagyok győződve.
B a c s, 1887. január hó 8-án. *Hottinger Jakab.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Sziveskedjék nekem négy nékülözhetően kárpáti labdacsoiból 2 tengeret utánvét
lel megküldeni. Mivel már sok éven az gyomorgörcsökben szenvedtem és jó hatású labdacsoi bajomon segítenek. Isten tarcsa
önt egészséghoz, hogy még sok szenvedőnek segítségére lehessen.
O n d o l, 1887. január hó 23-án. *Tetzel Mátyas*

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem legyen szives 4 tenger kárpáti egészségi labdacso megküldeni, legelő-
ször nekem érem magam, hogy ezen ön jó labdacsoit használtam, talán már meg is haltam volna, ha ön labdacsoit nem
használtam volna, másoknak ajánlva, mindenki dicseri a jóhatású labdacsoit.
G o s z t t, 1887. február 10-én. *Szollen Vilma*

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem ismét küldjön 5 tengeret azon jóhatású kárpáti egészségi labdacsoiból, mely-
lyek nekem igen hasznosak s míg csak élek, ki nem hagyom fogyni hátszámú mert mint nekem, úgy a családura néve
igen hasznosak.
K u l p i n, 1887. január hó 12-én. *Tisztelettel Reinard József.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Legyen szives ismét, ha mászszor is egy tengeret kárpáti labdacsoiból küldeni, mert
a multkorik nagy hatással voltak reám és családura néve s egy tüdőgyulladásban lévő betegre néve is; s azért az is-
tenből nagy áldást kívánunk s sokáig éltesse gyógyszerész urat!
B u d a p e s t, (Pozsonym.) 1887. március 20-án. *Varga József.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Kitűnő hatású jó labdacsoiból sziveskedjék postautalvánnyal két tengeret küldeni
N a g y - S z e b e n, 1887. március 5-én. *Tisztelettel Horez Cábör, m. kir. pénzügyőri biztos.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Ön híres labdacsoival és azok hatásáról már hosszabb idő óta megismerkedtem és
azokat vidékünkön a Balaton mellett is ajánlom, arról elég tanuság, hogy magam és ismerőseim számára mit: év n utá-
nemese hoztatam, legyen azaz elismerés, hogy nyolc rendes 5-6 tengeret utánvét mellett. A gyors szállítást kérvé, va-
gyok tiszteletje
T a p o l c s á n, (Zalam.) 1887. január 20-án. *Hardy Gábor, leköszönt min. hiv. tiszt.*

Tekintetes gyógyszerész ur! Legyen szives ismét egy tengeret az ön jó hatású kárpáti egészségi labdacsoiból
pósta utánvétellel reám megküldeni. Ajánlom, mert az isten ezen ön jó hatású s általam is nélkülözhetően találmányok. Már
ket évig szenvedtem gyomor és vese bajban és ez által nyertem vissza egészségemet, a melletti csakis az ön jó hatású kár-
páti egészségi labdacsoi hozták virulóvá egészségemet.
J á n e s h á z a, 1887. június 10-én. *Toth János.*

A debreczeni gazdasági és kertészeti árucárnok
ajánl: Csiraképes francia és magyar luczerna magot, veres virágu löherét, fűmagvakat, Oberndorfi sárga, vörös mamuth takarmányrépát, konyha, kerti és virágmagvakat friss és legjobb minőségben, jutányos árak mellett; — továbbá valódi tokaji asszu, muscotai és szomorodni borokat palaczkozva. — Szabó Lajos ur tarczali m. k. vinczel lérképezde igazgatója pinczéből.

Magyar iparczikk
aránylag rövid idő alatt oly bámulatos mértékben még nem terjedt el mint a

LENCK-KAVÉ

mely minden tekintetben felülmúlja a kereskedelemben előforduló öszszes pótkávét. A ki jó kávét akar inni, ma már nem nélkülözheti a

Lenck-kávét,
mely kellemes illatot s színt ad a kávének.
A t. elárusító urak rizikó nélküli győződhetnek meg a Lenck-kávé kitűnőségéről, a mennyiben Lenck S. soproni pótkávéggyára levelező lapon kifejezett kívánságra mintákat rögtön ingyen és bérmentve küld. Debreczenben a gyár képviselője: **Müncz Gusztáv ur.**

Arlejtési hirdetmény.

Berettyó-Ujjfaluban a városrészhez a kiegészítésül 19.40 méter hosszú 9.55 méter széles, egy emeletű épület felépítésére, s az ócska épület átalakítására pályázat hirdetetik. A zárt írásbeli ajánlatok 1000 ft birtáppénzzel az „építető bizottság”-hoz címezve a község előjárásánál adandók be f. é. május hó 9-ik napjának d. u. 6 órájáig, a herv és árlejtési feltételek az előjárásnál megtekinthetők. B-Ujjfalu 1888. apr. 15.

Az építető bizottság.

Földes községben a piac közepén egy bolt helyiség
— több jókarban tartott lakszobával s a szükséges melléképületekkel — 1888. június 1-ő napjától kezdve egy evre haszonbérbe kiadandó. — Bővebb felvilágosításokkal szolgál az illetékes lelkész hivatál.

Eladó.

Egy jó karban lévő kut és nyári lakkal ellátott szőlő, egy másik ismét jó karban lévő kut és pajtával ellátott szőlő minden órában eladó, a további értekezést megadja Szilágyi Imre köz- és váltóüggyvéd ur ezeled-utca Rothschnek-féle házban, I. emelet.

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

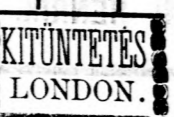
KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére;
elvallal; tankönyveket, hírlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét-bor- és árlapokat; díszműveket
arany- ezüst és színyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *
diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.
A papir gyári árban számittatik.
HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legolcsóbban számítva közvéteszek.
KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KAROLY ház.

Előzetes
Helyben és p
Egy evre
Fél evre
Negyed evre
Egyes sz
A lap szellemi
dankéslelmény
otca, 1864. sz
baz. — a szerk
mestre

Előzetes
TELEGI K
OSATHY KA
karakodásbe
talban KUTAS
nyomdájában
uj

Még m
a nagy ig
programj
megszűnt
rűlmények
jönnek közb
jobban mon
a mennyit
teni. Már a
program,
kürtölve, k
nagyhangu
nél, melyet
tani. Jól is
tékét; ebb
kaja. Igérn
nyesebben
tani. Most
ajtot. Mik
hogy három
akkor ezt a
rendkívüli
munkájában
pénzügymin
ismerjük, —
ezt csak a
tudja bizto
körülménye
sem?

Tiszta
azt a nagy
tában volt
valószínű,
menyek m
kezni. Ha
szük, hogy
retet megk
a kibuvó a
a nagy szö
fizit.

Aztán
kibuvó ajto
két szó a
igen sok el
mint az
mondása, h
képest jól
rendkívüli
akar; ha

A „DE
S
„Anu
kepezi a t
barátkronik
öriznek. A
tett: olyan
hogy azon
betűkben
börőfőz,
ban minde
a legcsinos
beri húst
ki pingált
hatna élcl
Hires
kereksége
ha elárulo
háborut t
üzente, fo
pelbergi já
a történet
rendjében
veteli.
Férfi
letes neve
tü kezelő
rük a Sp
bergi örg
lóvárait l
igy szolt
Unnepely
nadrágra
az embert
szakoknak
mezeskala